

Το παρόν τεύχος κρίθηκε σκόπιμο να είναι ελεύθερης θεματικής ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε ερευνητές να καταθέσουν τις μελέτες, τους προβληματισμούς και τις απόψεις τους, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε θεματική κατεύθυνση της συντακτικής επιτροπής. Έτσι στο τεύχος 19 φιλοξενούνται τέσσερα άρθρα και δυο βιβλιοκριτικές.

Συγκεκριμένα στο άρθρο «Διακειμενικές αναγνώσεις της ολοκληρωτικής εξουσίας μέσα από το μυθιστόρημα τα Γενέθλια της Ζωρζ Σαρή», ο Δημήτρης Κόκκινος, ασχολείται με ένα από τα πιο σημαντικά λογοτεχνικά κείμενα στο χώρο της παιδικής/εφηβικής λογοτεχνίας, στο οποίο η συγγραφέας διαπραγματεύεται το θέμα της ολοκληρωτικής εξουσίας παράλληλα με την οδύνη που επιφέρει κάθε μορφή πολιτικής αντίστασης. Ο αρθρογράφος στο κείμενό του μελετά αυτή τη διαμάχη και την αφηγηματική μέθοδο με την οποία αναδεικνύεται και η οποία χαρακτηρίζεται από διαλογικότητα και διακειμενικότητα. Επικεντρώνει στο λόγο και στο πως εκφέρεται ο «αντιστασιακός» έναντι του «δημοκρατικού». Ο Κόκκινος ασχολείται με την ενσωμάτωση άλλων κειμένων από τη συγγραφέα, η οποία γίνεται με ποικίλους τρόπους, ώστε η Σαρή να καταφέρει να μιήσει τους αναγνώστες στις αλήθειες της πολιτικής θεωρίας και πράξης.

Ο Ανδρέας Καρακίτσιος, στο κείμενο με τίτλο Διαπολιτισμικές αναγνώσεις παιδικών βιβλίων πολιτισμικής διαφορετικότητας, επικεντρώνει στις ιδεολογικές αναγνώσεις παιδικών βιβλίων για παιδιά προσχολικής ηλικίας που ασχολούνται με την ετερότητα. Προσδιορίζει τα βασικά μοντέλα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και αναζητά την εγγραφή και την αποτύπωσή τους σε εικονογραφημένα βιβλία. Με τη μελέτη του διαπιστώνει ότι στα περισσότερα από αυτά κυριαρχεί η συγγραφική λογική που παρατηρείται στα παιδικά βιβλία, όπου πρωταγωνιστούν ήρωες με ειδικές ανάγκες και ότι σε ένα ποσοστό παλαιότερων εκδόσεων αναδύεται άμεσα ή έμμεσα η φιλοσοφία του αφομοιωτικού μοντέλου, ενώ στα νεότερα κυριαρχεί η φιλοσοφία των υπόλοιπων διαπολιτισμικών μοντέλων.

Το άρθρο της Ευαγγελίας Μουλά με τίτλο, η πολυδύναμη και πολυεπίπεδη σχέση κόμικς και λογοτεχνίας: διαμεσική επικοινωνία, διακείμενα, εγκιβωτισμοί, οσμώσεις και θεωρητικές αναζητήσεις, ασχολείται με τα κόμικς και παρουσιάζει την πολυεπίπεδη σχέση μεταξύ κόμικς και λογοτεχνίας. Ισχυρίζεται ότι η σχέση αυτή δημιουργεί πολυσημικές συναντήσεις. Αρχικά εστιάζει στις αιτίες της υποτίμησης των κόμικς και στη συνέχεια αναφέρεται στην ιστορικότητα των ειδών και των μέσων, ώστε να οριοθετήσει τη σχέση αυτή, σύμφωνα με τις ιδιότητες του μέσου και τις συνθήκες παραγωγής και πρόσληψής του. Η Μουλά εξετάζει κόμικς- graphic novels στα οποία η λογοτεχνία αναδύεται και ενσωματώνεται με ποικίλες μορφές ώστε εν τέλει να αναδεικνύεται η ένταση κι η έκταση της επικοινωνίας κόμικς και λογοτεχνίας, η οποία και συνηγορεί υπέρ της ενηλικίωσης των κόμικς.

Το παρόν τεύχος προχωρεί στην υιοθέτηση μιας πρότασης της πλειοψηφίας της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού, σύμφωνα με την οποία θα αναδημοσιεύονται άρθρα μελών της τα οποία διαθέτουν διαχρονική αξία και παραμένουν επίκαιρα. Έτσι στο τεύχος αυτό αναδημοσιεύεται το άρθρο της Μένης Κανατσούλη με τίτλο Ο «Τρομάρας» του Γ. Βιζυηνού: Από το παραμύθι στο διήγημα. Το ενδιαφέρον της εστιάζει στο συγκεκριμένο βιβλίο του Βιζυηνού, το οποίο έχει απασχολήσει την κριτική καθώς έχει αποτελέσει θέμα διαλόγου εάν ανήκει στο είδος του παραμυθιού ή του διηγήματος. Η Κανατσούλη θέτοντας το ερώτημα «σε τι διαφέρει τελικά το παιδικό ανάγνωσμα - διήγημα- από το μη παιδικό», και αναγνωρίζοντας στα μοτίβα και τη δομή του βιβλίου το λαϊκό παραμύθι «Ο κυρ-Λάζαρος και οι δράκοι», προχωρεί στη σύγκριση με βάση τις λειτουργίες του Propp. Η εξέταση του βιβλίου του Βιζυηνού με βάση απόψεις ειδικών και κυρίως με βάση την ανάλυση των παραμυθιών, όπως αναπτύχθηκε από τον Lüthi, αλλά και άλλων, θα οδηγήσει την αρθρογράφο στην πεποίθηση ότι το συγκεκριμένο έργο δεν μπορεί να είναι παραμύθι αλλά διήγημα.

Τέλος στις «Βιβλιοκριτικές» δημοσιεύονται τα δυο κείμενα των Κ. Λαλαγιάννη και Τ.Τσιλιμένη. Η μεν πρώτη παρουσιάζει το προ διετίας δημοσιευμένο βιβλίο της Μ. Σπανάκη, Ο Καζαντζάκης και η παιδική λογοτεχνία. Μύθος και Ιστορία στα μυθιστορήματα 'Μέγας Αλέξανδρος', 'Στα Παλάτια της Κνωσού', Αθήνα, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κύπρου/εκδόσεις Gutenberg, 2012, η δεύτερη το πρόσφατο βιβλίο της Άλκης Ζέη Με μολύβι φάμπερ νούμερο δύο, Μεταίχμιο, Αθήνα 2014. Η Λαλαγιάννη σχολιάζει ότι η εμπεριστατωμένη μελέτη της Σπανάκη, εξετάζει τα δύο νεανικά μυθιστορήματα του Νίκου Καζαντζάκη πολύπλευρα και με διεξοδικό τρόπο: θεματικές προσεγγίσεις, διακειμενικότητες, τεχνικές αφήγησης, υφολογικά σχήματα. Η Τσιλιμένη προσεγγίζει το βιβλίο της Ζέη υπό το πρίσμα της δημιουργικής γραφής και γενικά αναδεικνύει το περιβάλλον που μπορεί να δημιουργήσει ή να γεννήσει έναν μελλοντικό συγγραφέα.

Τασούλα Τσιλιμένη,
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Διευθύντρια του περιοδικού